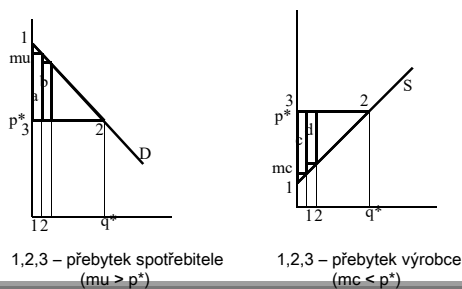

2. Mikroekonomie evropské integrace

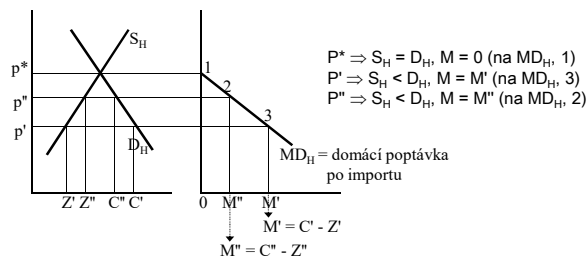
S a D diagramy

- D křivka, MU
- zákazník poptává takové Q, kdy $p = MU$
- S křivka, MC
- firma nabízí takové Q, kdy $p = MC$

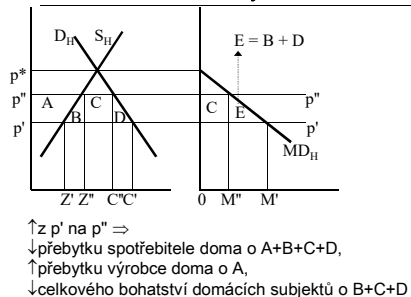
Analýza bohatství

Poptávková importní křivka MD_H

Analýza bohatství

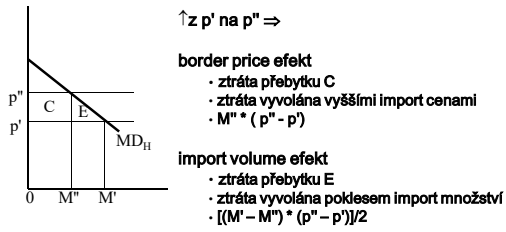
MD_H křivka

- křivka mezní užitečnosti z importovaného zboží
- rozdíl mezi D_H a S_H
 - $S_H = MC_H, D_H = MU_H$
 - $MU_H - MU_C = \text{čistý mezní zisk}$

$M =$ nižší domácí výroba = nižší náklady

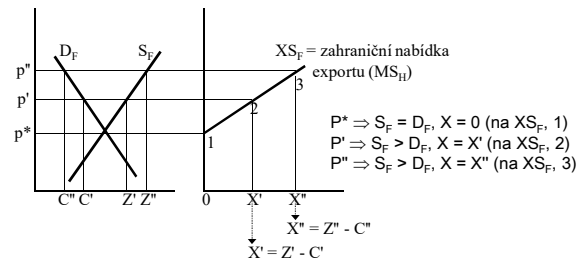
$M =$ vyšší domácí spotřeba = vyšší užitek

Trade volume a border price efekt

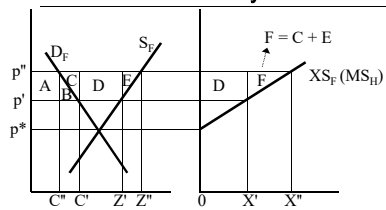
7

Nabídková importní křivka MS_H

8

Analýza bohatství

$\uparrow z p' \text{ na } p'' \Rightarrow$
 \downarrow přebytku spotřebitele v export zemi o A+B,
 \uparrow přebytku výroby v export zemi o A+B+C+D+E,
 \uparrow celkového bohatství zahraničních subjektů o C+D+E

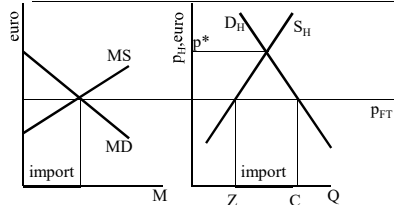
9

MS_H křivka

křivka mezního zisku plynoucího z exportu
 identická s XS_F - zahraniční nabídka exportu

10

MD-MS diagram

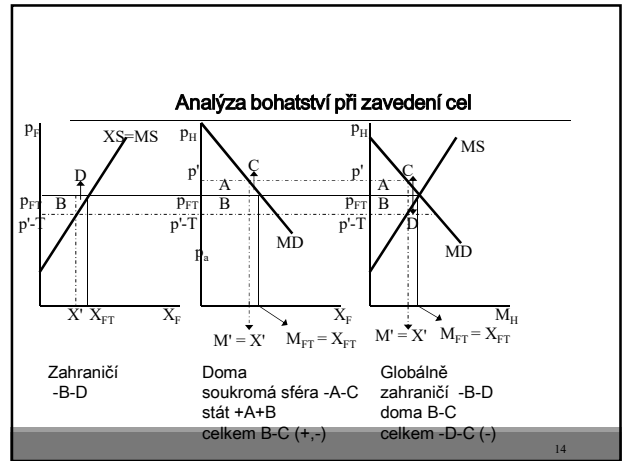
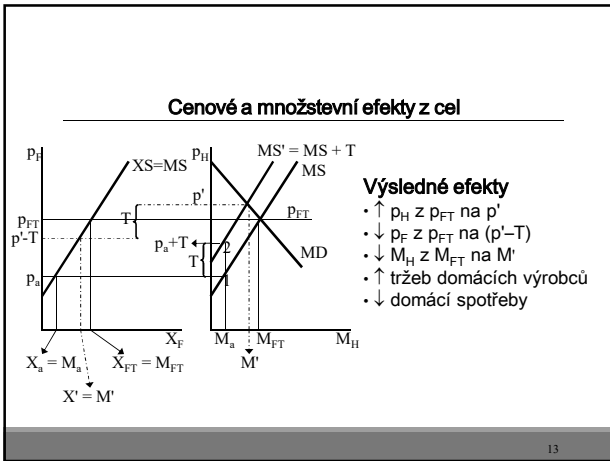
11

MFN (most favoured nation) analýza

nediskriminační liberalizace obchodu
 - překážky obchodu odstraňovány pro všechny stejně

nediskriminační protekcionismus
 - překážky obchodu uvalovány na všechny stejně

12

MFN cla

dochází k redistribuci bohatství

celkový efekt na domácí ekonomiku nejistý

- závisí na sklonu MD, MS
- závisí na velikosti T

celkový globální efekt vždy negativní

15

Typy protekcionismu

DCR (domestically captured rent) bariéry

- renta pro domácí ekonomiku
- cla, kvóty vlastní-li licenci domácí importní firma

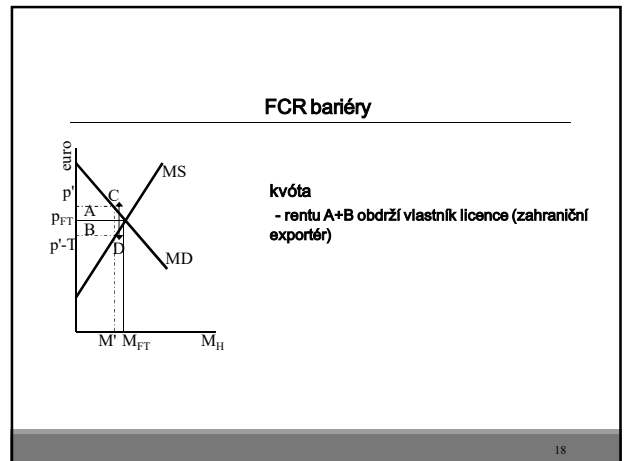
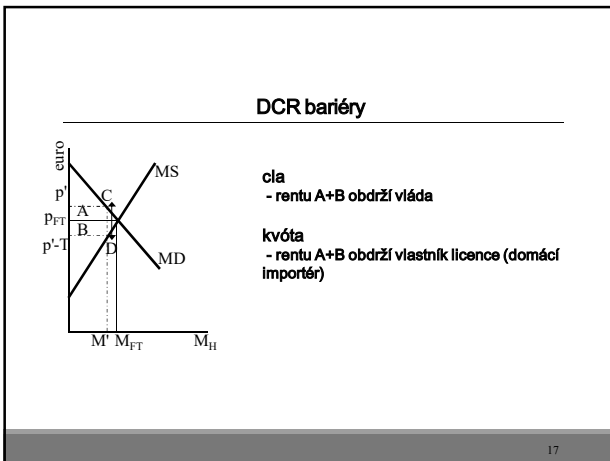
FCR (foreign captured rent) bariéry

- renta pro zahraniční ekonomiku
- kvóty vlastní-li licenci zahraniční exportní firma

frikční bariéry

- nevytváří rentu
- certifikace, zdravotní limity, byrokratické překážky

16

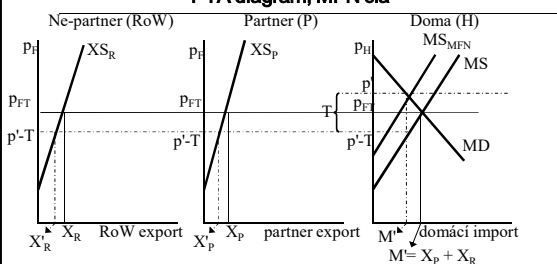
Preferenční diskriminace

PTA (Preferential Trade Arrangement)

- diskriminační liberalizace obchodu
 - překážky obchodu odstraňovány pouze určitým zemím
- diskriminační protekcionismus
 - překážky obchodu uvalovány s výjimkou určitých zemí

20

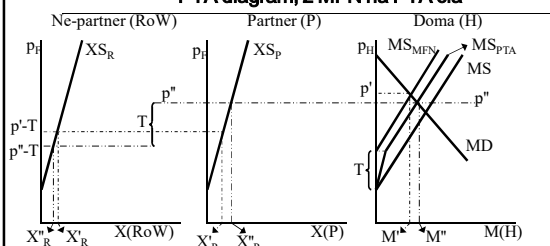
PTA diagram, MFN cla

volný obchod: p_{FT}, X_R, X_P, M
 MFN cla: $p^H, p^T(RoW, P), X'_R, X'_P, M'$

21

PTA diagram, z MFN na PTA cla

$\downarrow p$ z p^T na p^R-T $\uparrow p$ z p^T na p^P-T $\downarrow p$ z p^H na p^H-T
 $\downarrow X$ z X'_R na X_R $\uparrow X$ z X'_P na X_P $\uparrow M$ z M' na M

22

Efekty tvorby obchodu a přesunu obchodu

Tvorba obchodu (trade creation)

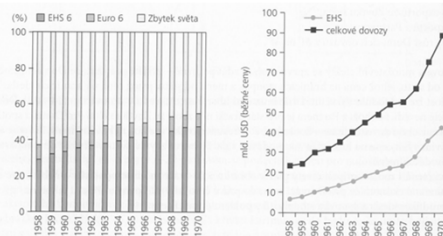
- růst importu z M' na M''
- \uparrow množství nakupovaného za nižší MC (P) oproti vyšším MC (H) $\Rightarrow \uparrow$ bohatství

Přesun obchodu (trade diversion / supply switching)

- pokles exportu u RoW z X'_R na X''_R ($\uparrow X$ (P) na úkor $\downarrow X$ (RoW))
- \uparrow množství nakupovaného za vyšší MC (P) oproti nižším MC (RoW) $\Rightarrow \downarrow$ bohatství

23

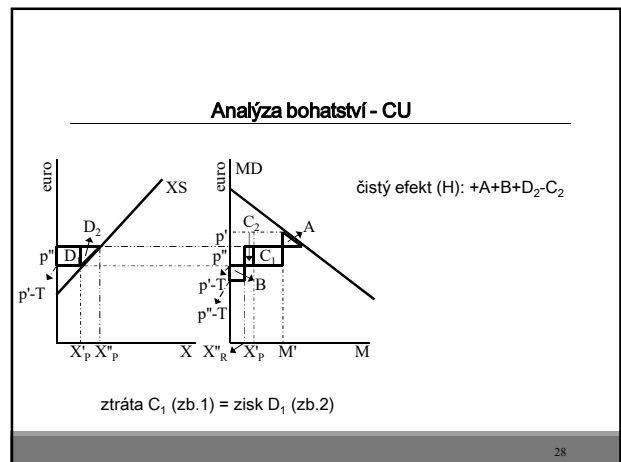
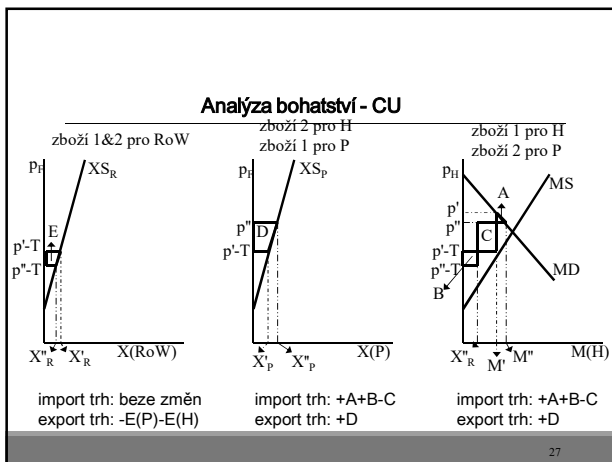
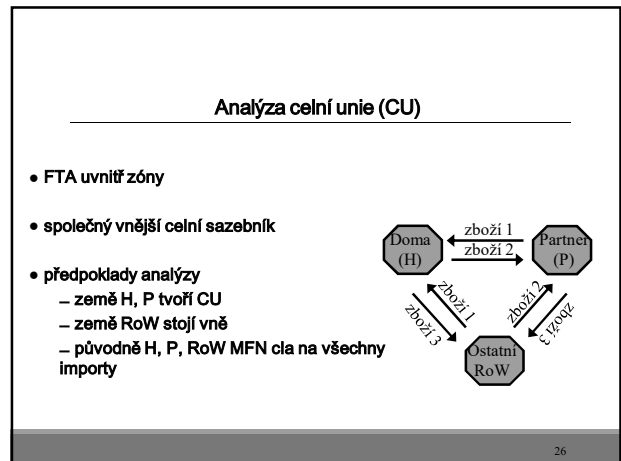
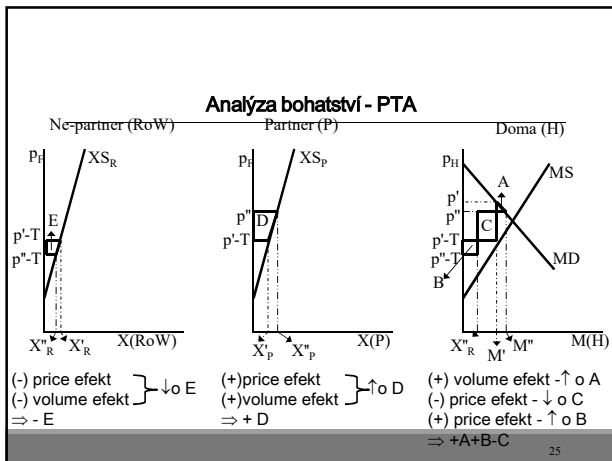
Trade creation + trade diversion v ES

Obr. 5.3 Přesun nabídky a budování společného trhu, 1958–1970

Poznámka: Levý graf ukazuje podíl EHS 6 dovozů ze tří regionů. Euro 6 jsou země, které se k EU připojily do poloviny 80. let – Velká Británie, Irsko, Dánsko, Španělsko, Portugalsko a Řecko.
 Zdroj: www.europa.eu, © Evropská unie, 1995–2013

24

Efekty CU

CU je pro H zemi přínosnější než jednostranné snížení cel pro partnera

- $+A+B-C$ (jednostranné snížení cel)
- $+A+B+D_2-C_2$ (CU)

CU je pro RoW zemi horší než jednostranné snížení cel H země pro P zemi

- $-E$ (jednostranného snížení cel)
- $-E-E$ (CU)

29

Sekundární efekty CU

RoW bylo donuceno $k \downarrow X$
M zůstalo beze změn
 \Rightarrow Krátké období: obchodní deficit

je pravděpodobná depreciaci měny
 $\downarrow p X$
 $\uparrow p M$
 \Rightarrow dlouhé období: bilance obchodu se vyrovná

30

Frikční liberalizace

cenový efekt a efekt objemu (price + volume effect)

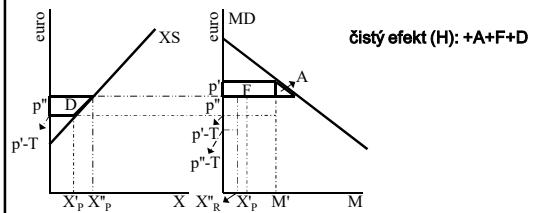
- analogické preferenční liberalizaci
- celkově oba efekty vždy pozitivní

efekty bohatství

- analogické preferenční liberalizaci
- navíc není přítomna ztráta celního výnosu

31

Analýza bohatství – frikční liberalizace

32

CU x FTA

1957 se země v Římské smlouvě zavázaly k vytvoření CU (v rámci EEC)

1960 se jiné země zavázaly k vytvoření FTA (v rámci EFTA)

33

Přesun obchodu

cla mezi zeměmi navzájem odstraněna

cla vůči třetím zemím různá

⇒ celní spekulace (dovážet přes zemi s nejnižšími cly) = trade deflection

způsoby eliminace celních spekulací

- ⇒ vytvoření CU
- ⇒ rules of origin

34

Pravidla původu (Rules of origin)

pravidla bezcelního obchodu v rámci FTA

bez cla se obchodují výrobky vyrobeny na území FTA

- o problémem je určení místa výroby (např. počítač ve Švýcarsku sestaven z asijských komponent)

zboží je klasifikováno a podle ní se pak obchoduje s nebo bez cel

- o problémem je obcházení klasifikací (např. monitory podléhají cłům, v sestavě jsou již kancelářskou technikou a exportují se bezcelně)

35

Problémy pravidel původu

dodatečný náklad

- o zboží se upravuje (přebaly, sestavy), aby bylo v bezcelní kategorii
- o někdy náklady tak vysoké, že firmy raději platí cla i u domovských výrobků

skrytý protekcionismus

- o v podmínkách často zohledňování největší hráči a to tak, aby v kategorii bezcelní byli jediní

36

Problémy CU

nutný určitý stupeň politické integrace

problém vytvoření společného celního sazebníku

- velká zemědělská cla (Francie – ochrana zemědělců, UK – vysoké ceny potravin)

⇒ většina obchodních uskupení setrvává v režimu FTA

37

Pravidla WTO

nediskriminace v obchodní politice

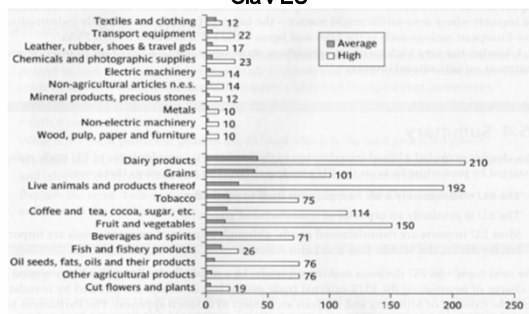
- cla uvalována v režimu MFN

výjimky pro FTA a CU

- cla musí být mezi členskými zeměmi odstraněna aspoň u 80% obchodu
- odstranění cel musí být do 10ti let
- cla společného sazebníku nesmí být obecně větší než před jeho zavedením

38

Clav EU

39

Clav EU

EU MFN applied tariffs, 2013

	Simple average		Tariff range	
	%	%		%
WTO agricultural products	14.8		0-197	
Animal products	20.4		0-192.1	
Dairy products	31.7		1.5-164.8	
Fruit, vegetables and plants	13.3		0-197	
Coffee, tea, cocoa and preparations	11.6		0-18.7	
Cereals and preparations	18.1		0-94	
Oilseeds, fats, oils and their products	7.5		0-154.1	
Sugars and confectionary	25.4		0-135.3	
Beverages, spirits and tobacco	14.2		0-196.3	
Cotton	0		0	
Other agricultural products, n.e.s.	5.6		0-83.5	

Source: WTO EU Trade Policy Review 2013

40